16. ULUSAL BÖLGE BİLİMİ VE BÖLGE PLANLAMA KONGRESİ

1-2 Aralık 2016

BİLDİRİ ÖZETLERİ

ISPARTA

Ziraat Bankası
Bir bankadan daha fazlası
153.yıl

Kongre Düzenleme Kurulu

Prof.Dr. Murat Ali DULUPÇU, Süleyman Demirel Üniversitesi
(Düzenleme Kurulu Başkanı)

Prof.Dr. Atila GÜL, Süleyman Demirel Üniversitesi
Prof.Dr. Kadir TEMURÇİN, Süleyman Demirel Üniversitesi
Prof.Dr. Mehmet Ilgar KIRZIOĞLU, Süleyman Demirel Üniversitesi
Prof.Dr. Murat OKCU, Süleyman Demirel Üniversitesi
Prof.Dr. Hüseyin GÜL, Süleyman Demirel Üniversitesi
Doç.Dr. Erkan POLAT, Süleyman Demirel Üniversitesi
Doç.Dr. Hakan DEMİRGİL, Süleyman Demirel Üniversitesi
Doç.Dr. Mustafa YAKAR, Süleyman Demirel Üniversitesi
Yrd.Doç.Dr. Hidayet ÜNLÜ, Süleyman Demirel Üniversitesi
Yrd.Doç.Dr. Hakan Mehmet KİRİŞ, Süleyman Demirel Üniversitesi
Yrd.Doç.Dr. Selen Işık MADEN, Süleyman Demirel Üniversitesi
Yrd.Doç.Dr. Aykut SEZGİN, Süleyman Demirel Üniversitesi
Yrd.Doç.Dr. Süha ÇELİKKAYA, Süleyman Demirel Üniversitesi
Yrd.Doç.Dr. İsmail KERVANKIRAN, Süleyman Demirel Üniversitesi
Yrd.Doç.Dr. Gökhan ÖZKUL, Süleyman Demirel Üniversitesi
Yrd.Doç.Dr. Onur DEMİREL, Süleyman Demirel Üniversitesi
Yrd.Doç.Dr. Onur SUNGUR, Süleyman Demirel Üniversitesi
Öğr.Gör. Zeynep DEMİRGİL, Süleyman Demirel Üniversitesi
Uzm. Alper TÜTÜNSATAR, Süleyman Demirel Üniversitesi

Kongre Sekreteryası

Arş.Gör. Mehmet YİYİT, Süleyman Demirel Üniversitesi
Arş.Gör. Esra SİNCER, Süleyman Demirel Üniversitesi
Arş.Gör. Seda EFE, Süleyman Demirel Üniversitesi
Arş.Gör Neşe AYDIN, Süleyman Demirel Üniversitesi
Arş.Gör. Yolcu ALDIRMAZ, Süleyman Demirel Üniversitesi
Serdar YETİŞEN, Süleyman Demirel Üniversitesi

Grafik Tasarım

Durmuş Ali GÜRTOKLU, SDÜ Kurumsal İletişim Merkezi

Basım Yeri

Süleyman Demirel Üniversitesi Basımevi

ISBN NO

978-605-9454-04-9

Bilim Kurulu

Prof.Dr. Bülent AÇMA, Anadolu Üniversitesi
Prof.Dr. Emine Sedef AKGÜNGÖR, Dokuz Eylül Üniversitesi
Prof.Dr. Tüzin BAYCAN, İstanbul Teknik Üniversitesi
Prof.Dr. Fülin BÖLEN, İstanbul Teknik Üniversitesi
Prof.Dr. Lale BERKÖZ, İstanbul Teknik Üniversitesi
Prof.Dr. Selim ÇAĞATAY, İstanbul Teknik Üniversitesi
Prof.Dr. Seniha ÇELİKHAN, Gebze Teknik Üniversitesi
Prof.Dr. İclal DİNÇER, Yıldız Teknik Üniversitesi
Prof.Dr. A. Suut DOĞRUEL, Marmara Üniversitesi
Prof.Dr. Fatma DOĞRUEL, Marmara Üniversitesi
Prof.Dr. Vedia DÖKMECİ, İstanbul Teknik Üniversitesi
Prof.Dr. Murat Ali DULUPÇU, Süleyman Demirel Üniversitesi
Prof.Dr. Gülden ERKUT, İstanbul Teknik Üniversitesi
Prof.Dr. Alpay FİLİZTEKİN, Özyeğin Üniversitesi
Prof.Dr. Ferhan Gezici KORTEN, İstanbul Teknik Üniversitesi
Prof.Dr. Neşe KUMRAL, Ege Üniversitesi
Prof.Dr. Haluk LEVENT, Kemerburgaz Üniversitesi
Doç.Dr. Yiğit Evren, Yıldız Teknik Üniversitesi
Doç.Dr. Elif ALKAY, İstanbul Teknik Üniversitesi
Doç.Dr. Burak BEYHAN, Mersin Üniversitesi
Doç.Dr. Özhan ERTEKİN, İstanbul Teknik Üniversitesi
Doç.Dr. Özgür Ömer ERSİN, Beykent Üniversitesi
Doç.Dr. Bilge Armatlı KÖROĞLU, Gazi Üniversitesi
Doç.Dr. Dilek BEYAZLI, Karadeniz Teknik Üniversitesi
Doç.Dr. Tuba İNAL ÇEKİÇ, Yıldız Teknik Üniversitesi
Doç.Dr. Emine Ümit İZMEN YARDIMCI, Namık Kemal Üniversitesi
Doç.Dr. Seda KUNDAK, İstanbul Teknik Üniversitesi
Doç.Dr. Cenap SANCAR, Karadeniz Teknik Üniversitesi
Doç.Dr. Ahmet Melih ÖKSÜZ, Karadeniz Teknik Üniversitesi
Doç.Dr. Erkan POLAT, Süleyman Demirel Üniversitesi
Doç.Dr. Şevkiye Şence TÜRK, İstanbul Teknik Üniversitesi
Doç.Dr. Çiğdem VAROL, Gazi Üniversitesi
Doç.Dr. Nuri YAVAN, Ankara Üniversitesi
Doç.Dr. Reyhan Genli YİĞİTER, İstanbul Teknik Üniversitesi
Doç.Dr. Turgay Kerem KORAMAZ, İstanbul Teknik Üniversitesi
Doç.Dr. Saime KAYAM, İstanbul Teknik Üniversitesi
Doç.Dr. Hürriyet ÖĞDÜL, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi
Doç.Dr. Burçin YAZGI WALSH, İstanbul Teknik Üniversitesi
Doç.Dr. Adem Erdem ERBAŞ, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi
Yrd.Doç.Dr. Sanem ÖZEN TURAN, Karadeniz Teknik Üniversitesi
Yrd.Doç.Dr. Tansel ERBİL, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi
Yrd.Doç.Dr. Aygün AYDOĞAN, Karadeniz Teknik Üniversitesi
Yrd.Doç.Dr. Fadim YAVUZ, Necmettin Erbakan Üniversitesi
Yrd.Doç.Dr. Neriman YÖRÜR, Dokuz Eylül Üniversitesi
Yrd.Doç.Dr. Burhan Can KARAHASAN, Piri Reis Üniversitesi
Dr. Tunga KÖROĞLU, Çankaya Belediyesi
Öğr.Gör.Dr. Mete Başar BAYPINAR, İstanbul Teknik Üniversitesi

İçindekiler

Bölgeler Arası İşbirliğinin Geliştirilmesi: Güney Ege ve Zafer Kalkınma Ajansı Örneği, Esma AKSOY - Sıla Ceren VARIŞ	6
Bölgesel İnovasyon Ajansları Kamu Yönetimi İçerisinde Nasıl Örgütleniyor?: Politika Tartışmalarına Dayalı Bir Kavramsal Çerçeve Oluşturulması, Ahmet BARBAK	6
Bölgesel Kalkınmada Teşviklerin Önemi ve Burdur İlinin 2001-2015 Yılları Sektörel Teşvik Performansı, Onur SUNGUR - Mehmet ÖÇAL	7
Büyük Ölçekli Ulaşım Yatırımlarına Yönelik Hukuksal Süreçlerin İncelenmesi, Enver Cenan İNCE - Şevkiye Şence TÜRK	8
Kültürel ve Arkeolojik Miras Yönetiminin Bölgesel Kalkınmaya Katkıları, Bilge HÜRMÜZLÜ	9
Neoliberal Politikaların Eğitim ve Donatı Alanları Üzerindeki Etkilerinin Yasal Mevzuat ve Yargı Kararları Ekseninde İncelenmesi, Deniz Erdem OKUMUŞ - Şevkiye Şence TÜRK	10
Rakip Değil Refik İki Şehir: Isparta/Burdur Stratejik Yönetim Perspektifinde Bölgesel Kalkınmada Bir Kümelenme Modeli Önerisi, Ahmet YILDIRIM	11
Türkiye'deki Organize Sanayi Bölgelerinin Yatırım Ortamı Bileşenleri Açısından Değerlendirilmesi, Yalçın YALÇINKAYA - Aykut SEZGİN - Murat Ali DULUPÇU	12
Afet Lojistiğinin Mekansal Organizasyonu, Seda KUNDAK - Mete Başar BAYPINAR - Eda BEYAZIT - Hüseyin Murat ÇELİK - Yücel TORUN - Stella GKIKA - Yasin Sezer TÜRK	13
İstanbul İlinde Sanayi: Tarihsel Gelişim, Yapısal Değişim, Mekansal Dönüşüm Kadir TEMURÇİN - Yolcu ALDIRMAZ	13
Türkiye İçin Çevresel Kuznets Eğrisinin Mekansal Ekonometrik Analizi İle Tahmini, Dilek ÇETİN - Mine KALAY - Seda EKMEN	14
Türkiye'de Seçmen Davranışlarının Belirleyenleri: Mekansal Ekonometrik Bir Yaklaşım, Fırat GÜNDEM	14
Havza Planlaması İle Bölge Planlamasının Etkileşimleri, Betül DERİCİ - Erkan POLAT	15
Sınır Bölgelerinde Sosyo-Mekansal Ağ Yapıları: Doğu Karadeniz Sınır Bölgesi Örneği, Emrah SÖYLEMEZ - Çiğdem VAROL	16
Bölgesel Yenilik Sistemleri ve Akıllı Uzmanlaşma Stratejisi, Demet KUTGİ - Selen IŞIK MADEN - Hidayet ÜNLÜ - Ayşegül BAYKUL - Serdar YETİŞEN	17
Ekonomik Aynılaşma/Farklılaşma ve İlişkili Çeşitlilik: Antalya Örneği, Hilal ERKUŞ ÖZTÜRK	17
Post-Karbon Kent Yönünde Dönüşüm: İstanbul İçin Kritik Etki Değerlendirmesi, Tüzin BAYCAN - Aysun AYGÜN	18
Enerji Verimliliği Bağlamında Konya Kenti Ulaşım Politikalarının Değerlendirilmesi, Hilal KAHRAMAN - Fadim YAVUZ	19
Küreselleşme/Yerelleşme Tartışmaları ve Zaman/Mekan Sıkışması Bağlamında Lojistik Sektörü, Tolga TÖREN – Eylül Ece DEMİR	20
Perakende ve Tüketim Mekanlarının Dönüşümünde Yerel-Küresel Etkileşimi ve Simit'in Yeri: Simit Sarayı Örneği, Ceyda KURTAR - Nuri YAVAN	21
Yüksek Öğretim Sektörü Yatırım Destek Sistemi Geliştirilmesi Etüt Projesi, Cevriye ALTINTAŞ - Cenk ÖCAL - İlker ERKAN - Nihat AYYILDIZ	22
Yerelleşme ve Merkezileşme Arasında Bölgeselleşmenin Serencamına Mevzuattan Bakmak, Meryem ÇAKIR KANTARCIOĞLU - Erol Uğraş ÖÇAL	23
Göç Olgusu ve Göçmenlerin Hedef Şehirlerle Bütünleşmesinde Yerel Politikalar Gündeminin Ortaya Çıkışı, Özge ÇOPUROĞLU	23
Türkiye'de İller Arası Göçlerin NODEXL İle Analizi, Mustafa YAKAR - Fatma SERT ETEMAN	24
Genel Kırsal Kalkınma Yaklaşım ve Politikaları Bağlamında Türkiye'de Benimsenen Kırsal Kalkınma Yaklaşım ve Politikalarının Değerlendirilmesi, Neşe AYDIN	25
Batı Akdeniz Bölgesi Yem Bitkileri Tarımı - Hayvan Varlığı İlişkileri ve Kırsal Kalkınma, Bilal AYDINOĞLU	25
Bölgesel Kalkınmada İşsizliğin ve Yoksulluğun Azaltılmasında Sivil Toplum Kuruluşlarının Rolü, Ali Yılmaz GÜNDÜZ	26
Ulusal ve Yerel Ölçekte Yoksulluğu Azaltma Stratejileri: İstanbul'da Sosyal Yardım Örnekleri, Fatma Gül ERYILDIZ - Gülden ERKUT	26
Coğrafi Faktörler İle Ekonomik Faktörler Arasındaki İlişkinin Ekonomik Coğrafya Bağlamında İncelenmesi: İngiltere Örneği, Orhan CENGİZ - Erdem Selman DEVELİ	28
Mekansal Planlama ve Yönetimde Sürdürülebilir Kalkınma mı?/Gelişme mi? Paradigması, Çağla BOSTAN - Atila GÜL	29
Sarı İller vs. Kırmızı İller: Türk Seçim Coğrafyasında AK Parti - CHP Rekabeti, Tuna Emre KÖKLÜ - Hakan Mehmet KİRİŞ	29
Bölge Planlamada Küresel İklim Değişikliğinin Etkileri: Batı Akdeniz Bölge Planları Üzerine Bir İnceleme, Pervin ŞENOL - Sümeyye KAHRAMAN	30

biçimine yönelik kod, kavram ve kategoriler sistematik olarak gösterilecektir. Literatür taraması, Web of Science, Scopus ve Google Scholar üzerinden "regional innovation agency" anahtar sözcüğü kullanılarak elde edilecek bilimsel yayınlar üzerinden yapılacaktır. Doküman incelemesinde ise, Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD) ile Avrupa Birliği'nin Bölgesel İnovasyon Ajanslarına yönelik politika belgeleri incelenecektir. Çalışma sonucunda, Bölgesel İnovasyon Ajanslarının kamu yönetimi yapısı içerisinde örgütlenmesine yönelik politika önerilerinin kategorik ve bütüncül olarak ortaya konulması hedeflenmektedir. Çalışma, iki yönden özgünlüğe ve katkı potansiyeline sahip görülmektedir. Birincisi, çalışma inovasyon sistemlerinin bölgesel olarak uygulamaya geçirilmesinde yeni bir tür örgütlenme biçimi olarak Bölgesel İnovasyon Ajanslarına ilişkin politika tartışmalarını ve önerilerini kamu yönetimi bağlamında sistematik ve bütüncül olarak incelemektedir. İkincisi ise, çalışmanın Türkiye'de muhtemel Bölgesel İnovasyon Ajansı örgütlenme çalışmaları için bütüncül bir kavramsal çerçeve oluşturacak olmasıdır.

Anahtar Kelimeler: Bölgesel İnovasyon Sistemleri, Bölgesel İnovasyon Ajansı, Kamu Yönetimi.

Bölgesel Kalkınmada Teşviklerin Önemi ve Burdur İlinin 2001-2015 Yılları Sektörel Teşvik Performansı

Onur SUNGUR, Mehmet Akif Üniversitesi
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İktisat Bölümü, onursungur@mehmetakif.edu.tr
Mehmet ÖÇAL, Mehmet Akif Üniversitesi
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Sosyal Hizmetler Bölümü, mocal@mehmetakif.edu.tr

Teşvik uygulamaları, özellikle gelişmekte olan ülkelerde bölgesel ve sektörel dengesizliklerin giderilmesi ve bölgesel kalkınma açısından sıkça başvurulan araçlardan birisidir. Bu kapsamda, Türkiye'de de bölgesel dengesizliklerin giderilmesi ve geri kalmış bölgelerin kalkındırılması amacıyla yatırımlarda devlet yardımları ve teşvikler uygulanmaktadır. Türkiye ekonomisinde son yıllarda görülen performans ve hızlı değişimde, uygulanan teşvik politikalarının da katkısı bulunmaktadır. Bununla birlikte, kapsamlı politikalara ve teşvik tedbirlerine rağmen, bölgeler arası dengesizliklerin giderilmesinde istenilen sonuçlar bir türlü alınamamıştır. Nitekim söz konusu çabalara rağmen, yatırımların gelişmiş bölgelere yönelmeye devam etmesi, mevcut teşvik uygulamasının beklenen etkiyi yaratamaması ve eleştirilere maruz kalması sonucunda, Türkiye'nin yeni Yatırım Teşvik Programı, 15 Haziran 2012 tarih ve 2012/3305 sayılı "Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar" ile yürürlüğe girmiştir. Bu kapsamda, 81 il 6 düzey halinde bölgesel sınıflandırmaya tabi tutulmuş ve her bir bölge için farklı oranlarda ve farklı sektörlerde teşvikler uygulamaya koyulmuştur. Bu çalışmada, yatırım teşviklerinin sektörel etkileri, Burdur ili örneğinde ele alınacaktır. Çalışma kapsamında, 2001-2016 dönemine ilişkin yatırım teşvik verilerinden yararlanılarak, Burdur ilinin sektörel bazda teşvik performansı analiz edilecektir. Bu kapsamda, sektörlere göre yatırım teşvik belgesi, yatırım tutarı ve istihdam verilerinden yararlanılarak, sektörler itibariyle ortalama yatırım teşviki tutarı, yatırım tutarı başına yaratılan istihdam sayısı göstergeleri ortaya koyulacaktır.

Çalışma sonucunda, bölgesel ve sektörel teşvik sisteminin Burdur'da hangi sektörlerde etkili olduğu ortaya koyulacak ve Burdur ili özelinde teşvik sisteminin dünü, bugünü ve geleceği tartışılacaktır. Böylece, Burdur ilinin mevcut potansiyeli değerlendirilecek ve teşvikler sonucunda yatırım ve istihdamını ivmelendirerek sanayileşmeye katkıda bulunan sektörlerin belirlenmesi ve teşvik kapsamında farklı açılardan değerlendirilmesi açısından önerilerde bulunulması mümkün olacaktır.

Çalışmanın, teşvik uygulamalarının etkinliğini ve sektörel farklılıkları ortaya koyması bakımından literatüre katkıda bulunması beklenmektedir. Çalışma, ilerleyen zamanlarda ortaya koyulacak olan daha kapsamlı ve detaylı bir çalışmanın öncü niteliğinde olup, başka çalışmalara da yol gösterici niteliktedir.

Anahtar kelimeler: Bölgesel Kalkınma, Yatırım Teşvikleri, Burdur, Sektörel Teşvik